

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת יוסף עטאונה

פ/25/3199

הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון – חובת הצבת מכשיר בנק ממוכן), התשפ"ג–2023

1. הוספת סעיף 2א. בחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א–1981¹ (להלן – החוק העיקרי), אחרי סעיף 2 יבוא :

2א. (א) המפקח יורה לתאגיד בנקאי להציב מכשיר "חובת הצבת מכשיר בנק ממוכן" בהתאם לכללים שיקבע באישור ועדת הכלכלה של הכנסת ולהוראות אלה :

(1) ביישוב שגרים בו יותר מ-10,000 תושבים, יוצבו לפחות שלושה מכשירי בנק ממוכנים, ולפחות שניים מהמכשירים האמורים יהיו בבעלות שני בנקים גדולים ;

(2) ביישוב שגרים בו פחות מ-10,000 תושבים, יוצבו לפחות שני מכשירי בנק ממוכנים ולפחות אחד מהם יהיה בבעלות בנק גדול ;

(3) במבנה ציבור גדול, יוצב לפחות מכשיר בנק ממוכן אחד לפי ההוראות האלה :

(א) הגוף המפעיל או הבעלים של המבנה יבחר בין ספקי המכשירים הממוכנים ;

---

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 258.

(ב) במבנה ציבור גדול שבעליו או המפעיל שלו לא קיבל הסכמה של תאגיד בנקאי או חברה להצבת מכשיר בנק ממוכן בשטחו, יורה המפקח לתאגיד בנקאי להציב מכשיר בנק ממוכן במבנה כאמור;

(ג) עמלת משיכת מזומנים במכשיר בנק ממוכן במבנה ציבור גדול לא תעלה על העמלה המרבית במכשיר בנק ממוכן הממוקם בסניף של התאגיד הבנקאי שהציב את המכשיר האמור;

(ד) רצה הגוף המפעיל או הבעלים של מבנה ציבור להציב בשטחו מכשיר בנק ממוכן הנמצא בבעלות של גוף שאינו תאגיד בנקאי, יפעל הגוף המציב לפי אותן הוראות לפיהן פועל תאגיד בנקאי לעניין עמלות במכשיר בנק ממוכן.

(ב) הורה המפקח לתאגיד בנקאי להציב מכשיר בנק ממוכן כאמור בסעיף קטן (א), יציב התאגיד הבנקאי מכשיר כאמור בתוך שלושה חודשים ממועד מתן הוראת המפקח.

(ג) בלי לגרוע מהאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), סגר תאגיד בנקאי סניף לפי סעיף 28 לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981², או צמצם במחצית או יותר את מספר עובדיו הנותנים שירות ללקוחות בסניף מסוים, יציב התאגיד הבנקאי בתוך שלושה חודשים ממועד הסגירה או הצמצום כאמור, מכשיר בנק ממוכן במרחק שלא יעלה על 200 מטרים מהסניף האמור.

---

² ס"ח התשמ"א, עמ' 232.

(ד) המפקח ידווח לוועדת הכלכלה של הכנסת אחת לשנה על יישום הוראות סעיף זה.

(ה) בסעיף זה –

”בנק גדול” – אחד משלושת התאגידים הבנקאיים שלהם מספר הסניפים הגדול ביותר באותה עת;

”מבנה ציבור גדול” – תחנת רכבת, תחנת אוטובוס בה עוצרים אוטובוסים בין עירוניים, מוסד רפואי, מרכז רשות מקומית ומוסד שהוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה;

”מכשיר בנק ממוכן” – מכשיר שיש בו תיבת שירות ועמדת מידע הפעילה בכל שעות היממה ובאמצעותו יכול לקוח של תאגיד בנקאי למשוך או להפקיד מזומנים ושיקים, לקבל מידע על חשבונותיו בתאגיד הבנקאי.”

2. בסעיף 11א לחוק העיקרי, בסעיף קטן (ב), אחרי פסקה (1) יבוא:

”(א1) לא הציב מכשיר בנק ממוכן לפי הוראת המפקח כאמור בסעיף 2א;”.

3. כללים ראשוניים לפי סעיף 2א לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 1 לחוק זה, יובאו לאישור ועדת הכלכלה של הכנסת בתוך 6 חודשים מיום פרסומו של חוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

סגירת סניפים וצמצום שירותי הטלר במערכת הבנקאות, במסגרת המעבר לפעילות אינטרנטית, הופכת את הנגישות לכספומטים לחשובה יותר ויותר. לכאורה ניתן היה לחשוב שריבויים של אמצעים אלקטרוניים הופכים את הביקור בסניף הבנק לדבר נדיר אך נהפוך הוא. דווקא בקרב אוכלוסיות מעוטות הכנסה אשר מידת השליטה שלהן ברזי המחשב והאינטרנט נמוכה, הצורך במכשירי בנק אוטומטיים הקרובים לביתם ואשר אינם דורשים מהם הוצאות נסיעה וזמן מיותרות, הופך להכרחי.

בדיקה העלתה כי במקרים רבים בהם נסגרים סניפי בנק, ובניגוד למצופה, לא נשאר במקום כספומט. דבר זה מחייב את הלקוחות להשתמש במכשירים בבעלות פרטית שאין עליהם פיקוח בכל הנוגע לעמלות משיכה והפקה של מזומנים או שיקים, וכן לנסוע לעיתים מרחק רב כדי להגיע למקום בו מצוי מכשיר בנק אוטומטי בבעלות הבנקים.

כל אלה מחייבים כי שירות בסיסי זה יישמר ויופעל בכמות מספקת ובפריסה רחבה ככל האפשר.

כמו כן, במקרים רבים העמלה הנגבית ממכשירי בנק ממוכנים המוצבים במבני ציבור גדולים היא העמלה הגבוהה ביותר וזאת למרות שרוב המשתמשים במכשירים משתייכים לאוכלוסיות בעלות הכנסה נמוכה. לאור זאת מוצע לחייב את הצבתם של מכשירים אלו במיקומים ציבוריים אך להקפיד כי העמלה הנגבית בהם תהייה העמלה המינימלית כפי שהיא נגבית על ידי הבנקים במכשירים המוצבים בקירות הסניפים הבנקאים.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברי הכנסת ינון אזולאי ומשה ארבל (פ/2342/25).

הצעת החוק זהה לפ/2342/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י" באייר התשפ"ג (01.05.2023)